

KESKI-POHJANMAAN LIITON KONSERNIOHJE

MAAKUNTAHALLITUS 15.11.2021 § 117

MAAKUNTAVALTUUSTO 29.11.2021 § XX

KESKI-POHJANMAAN LIITTO
MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

Sisällysluettelo

1. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite.....	3
2. Konserniohjeen soveltamisala.....	3
3. Konsernijohto	3
4. Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen	3
5. Konserniohjeen sitovuus.....	3
6. Kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus	4
7. Konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestäminen	4
8. Tiedottaminen ja kuntayhtymän luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen	4
9. Velvollisuus hankkia kuntayhtymän kanta asiaan ennen päätöksentekoa ...	5
10. Konsernin sisäiset palvelut	6
11. Kuntayhtymän tytäryhteisöjen yhtiökokousedustajat sekä hallituksen koonpano ja nimittäminen	6
12. Kuntayhtymän tytäryhteisöjen hyvä hallinto- ja johtamistapa	6

1. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Konserniohjeella tuodaan puitteet ensisijaisesti Keski-Pohjanmaan liiton konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kuntayhtymän tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa menettelytapoja ja tehostaa Keski-Pohjanmaan liiton konsernin johtamisen edellytyksiä siten, että konsernia ja kuntayhtymän muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntayhtymän kokonaisuuteen huomioon ottaen.

2. Konserniohjeen soveltamisala

Konserniohjetta sovelletaan Keski-Pohjanmaan liiton konsernissa.

Keski-Pohjanmaan liiton tytäryhteisöt:

KP-Cobra Invest Oy

Kiinteistö Oy Kokkolan Säästötori

3. Konsernijohto

Kuntalain (410/2015) 48 §:n mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Keski-Pohjanmaan liiton konsernijohtoon kuuluvat maakuntahallitus ja maakuntajohtaja.

4. Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen

Kuntalain (410/2015) 14 §:n mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Konserniohje on omistajaohjauksen keskeinen väline.

Konserniohjeen hyväksyy maakuntavaltuusto.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kuntayhtymän määräysvallassa olevien tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa.

5. Konserniohjeen sitovuus

Konserniohjeen sitovuus tytäryhteisöjen toimielimiin muodostuu, kun tytäryhteisön toimivaltainen elin (hallitus), on hyväksynyt ohjeet yhteisöä sitovaksi.

Hyväksyttyä konserniohjetta noudatetaan Keski-Pohjanmaan liiton konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta

lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu. Käyttäessään omistajaohjausta kuntayhtymä ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen toimielinten, toimielinten jäsenten tai toimitusjohtajan velvoitteita ja vastuita vaan ne määräytyvät yhteisöä koskevan lainsäädännön mukaisesti.

6. Kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus

Keski-Pohjanmaan liiton toiminta- ja taloussuunnitelmassa tulee ottaa huomioon konsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Tätä varten tytäryhteisöjen hallitusten tulee toimittaa kuntayhtymään sen edellyttämät tiedot tytäryhteisöjen tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tämän lisäksi tulee toimittaa tietoja mm. tulevista konserni- ja yhtiöjärjestelyistä, merkittävistä muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista konsernijohdon tarkemmin määrittelemällä tavalla.

7. Konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestäminen

Keski-Pohjanmaan liiton konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Konserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhtiöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, kuntalain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpito-tapaa. Tytäryhteisöt laativat kirjanpidon yhtenäisesti siten, että tilinpäätöksistä on laadittavissa konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös sisältää konsernita-seen, -tuloslaskelman, -rahoituslaskelman ja liitetiedot. Kuntayhtymän talous-hallinto antaa ohjeet tilinpäätöksen laatimisesta ja tarvittaessa myös kirjanpidon järjestämisestä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen kuuluu tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle. Tytäryhteisön hallituksen on huolehdittava siitä, että yhteisössä on määritelty sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet ja menettelyt osaksi johtamista ja päätöksentekoa ja että yhteisössä seurataan valvonnan toimivuutta. Tytäryhteisön toimitusjohtajan on huolehdittava riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan toteuttamisesta ja ylläpitämisestä sekä toimivuuden varmistamisesta. Tytäryhtiöiden tulee lähettää toimielintensä esityslistat ja pöytäkirjat konsernijohdolle.

8. Tiedottaminen ja kuntayhtymän luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen

Yhteisöjä koskevasta tiedotuksen tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä vastaa yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kuntayhtymän puolella

maakuntahallitus ja maakuntajohtaja. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida kuntayhtymän yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

Kuntalain (410/2015) mukaan luottamushenkilöllä on oikeus saada kuntayhtymän viranomaisilta tietoja, joita hän toimessaan pitää tarpeellisena ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 6 ja 7 §:n mukaan eivät ole vielä julkisia, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Luottamushenkilöllä on oikeus saada kuntayhtymän konsernijohtolta konsernijohtoon hallussa olevia kunnan tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, jollei salassapito koskevista säännöksistä muuta johdu. Luottamushenkilöllä on oikeutta saada tietoja suoraan tytäryhteisöjen johdolta, ainoastaan viranhaltijoilta.

Luottamustehtävää hoitava henkilö ei saa paljastaa haltuunsa saamaa salassa pidettävää tietoa sivulliselle. Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa paljastaa senkään jälkeen, kun toiminta viranomaisessa tai tehtävän hoitaminen viranomaisen lukuun on päättynyt.

Kuntayhtymän tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kuntayhtymän tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä.

9. Velvollisuus hankkia kuntayhtymän kanta asiaan ennen päätöksentekoa

Tytäryhteisöt ovat velvollisia pyytämään ohjeita konsernijohtolta ennen erityisen merkittäviä päätöksiä.

- tytäryhteisön perustaminen
- yhteisön toiminta-ajatuksen muuttaminen
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen
- pääomarakenteen muuttaminen
- toimintaan nähden merkittävät investoinnit
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus
- kiinteistö- ja yrityskaupat
- osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei erityisesti annettu yhtiön tehtäväksi
- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (ml. immateriaali-oikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen
- merkittävä lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiöitä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen
- johdannaisinstrumenttien käyttö
- muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka

- hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimuksiin perustuvista oikeuksista luopuminen
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen.

10. Konsernin sisäiset palvelut

Kuntakonsernia koskevista sisäisistä palveluista, kuten rahoitus- ja sijoitustoiminnasta, kirjanpidon järjestämisestä, maksuliikenteen hoidosta, hankinnoista, vakuuttamisesta, henkilöstöpolitiikasta ja tietohallinnosta sovitaan erikseen kunkin tytäryhteisön ja Keski-Pohjanmaan liiton välillä.

Konsernitilinpäätös laaditaan keskitetysti Keski-Pohjanmaan liiton toimesta.

11. Kuntayhtymän tytäryhteisöjen yhtiökokousedustajat sekä hallituksen kokoonpano ja nimittäminen

Keski-Pohjanmaan liiton hallintosäännön mukaan maakuntahallitus nimeää kuntayhtymän edustajat tytäryhteisöiden yhtiökokouksiin. Tytäryhteisön yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet. Tytäryhteisön hallitus valitsee keskuudessaan puheenjohtajan.

Kuntayhtymän tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus.

12. Kuntayhtymän tytäryhteisöjen hyvä hallinto- ja johtamistapa

Konserniyhteisöjen tulee hyväksyä yhtiössä noudatettavat hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteet siten, että ne varmistavat, että tytäryhteisöissä toteutuvat terveet liikeperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ja että kuntien omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kuntakonsernin kokonaisuutena turvaten.